

A megosztottság „Turáni átok” lenne?

Mítosz, történelem és közös jövő

Bevezető – mítosz és önkép

A magyar történelemben újra és újra felbukkan a széthúzás képe: testvérharc, árulás, belső viszály. Generációk sora nőtt fel azzal a meggyőződéssel, hogy ez nem egyszerű gyengeség, hanem valamilyen ősi bélyeg, amely megpecsételte a sorsunkat. A XX. századtól kezdve mind gyakrabban hallani a szót: „*Turáni átok*”.

De vajon valóban átok ez? Vagy inkább egy mélyen gyökerező önkép, egy elbeszélte történet, amit annyiszor ismételtünk, hogy lassan elhittük? A mítosz ereje abban rejlik, hogy befolyásolja a gondolkodásunkat. Ha elhisszük, hogy el vagyunk átkozva, akkor hajlamosak leszünk úgy is élni, mintha nem volna más választásunk.

A „Turáni átok” eredete

A monda változatai sokfélék: egyesek szerint a táltosok átka sújtotta a kereszténységre áttért magyarságot, más történetek Szent István vagy más vezetők döntéseihez kötik. A „turáni” jelző azonban valójában csak a 19. századi romantikus nemzettudat és a turanizmus eszméiben gyökerezik, amikor az őshaza és a kulturális gyökerek keresése előtérbe került.

Történelmi bizonyíték nincs arra, hogy valaha is kimondtak volna ilyen átkot. A „Turáni átok” sokkal inkább **szimbolikus magyarázat**: eszköz, amellyel a közösség feldolgozta saját kudarcait és megosztottságát.

A megosztottság valóságos gyökerei

A magyar múlt bővelkedik olyan eseményekben, amelyek valóban erősítették a széthúzás képzetét:

- **Trónviszályok és belháborúk:** István és Koppány ellentéte, majd a közé¹pkori főúri ligák és testvérharcok.
- **Vallási törésvonalak:** a kereszténység felvétele, majd a reformáció és ellenreformáció általi közösség megosztás.
- **Idegen uralom:** a török hódoltság, a Habsburg-korszak, később a nagyhatalmak közti sodródás.
- **Modern politikai szembenállás:** a 20. században a világnézeti táborok éles ellentéte, ami máig mérgezi a közbeszédet.

Mindezek azonban nem egy átok következményei. Minden nép történelmében vannak belső konfliktusok. A különbség ott van, hogy mi hogyan beszélünk róluk, hogyan értelmezzük őket, és milyen történeteket adunk tovább az utódainknak.

Az önbeteljesítő jóslat ereje

Ha újra és újra azt mondjuk magunknak, hogy mi széthúzó nemzet vagyunk, akkor ez a hit önbeteljesítővé válik. Könnyebb lesz kudarcot vallani, mert már előre elkönyveltük, hogy így lesz. Ezért a „Turáni átok” nem misztikus erő, hanem pszichológiai csapda.

Pedig a magyar történelem tele van ellenpéldákkal is. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc, az 1956-os forradalom és szabadságharc, a rendszerváltás felemelő pillanatai, vagy a határon túli közösségek kitartása mind azt mutatják: ha van közös cél, ha van remény, akkor képesek vagyunk összefogni.

Mit tehetünk ma? – Küldetés az összetartásért

1. Közös célok kijelölése

Összetartás csak akkor születik, ha van miért összetartani. A magyar nyelv megőrzése, a határon túli közösségek támogatása, a vidék újjáélesztése, a fenntarthatóság vagy a modern oktatás mind olyan ügyek lehetnek, amelyek felette állnak a pártpolitikai törésvonalaknak.

2. A kapcsolatok hálójának újrászövése

A Kárpát-medence magyar közösségei között sok helyen lazult a kapcsolat. Iskolai csereprogramok, közös kulturális projektek, testvérvárosi kapcsolatok segíthetik újraépíteni azt a hálót, amely erősebbé teszi a nemzetet.

3. Az önkép újraírása

Az oktatásban és a médiában nem szabad csak a kudarcokra építeni. Ugyanolyan fontos bemutatni a közös sikereket, a példákat arra, amikor együtt tudtunk cselekedni. Ez erősíti az önbizalmat, és más irányba tereli a közgondolkodást.

4. Nyitottság és párbeszéd

A megosztottság sokszor abból fakad, hogy nem halljuk meg egymást. Párbeszédre van szükség a különböző generációk, régiók, világnézetek között. A másik meghallgatása önmagában gyógyító erejű lehet.

5. Egyéni felelősség

A nemzet nem valami tőlünk független entitás: mi magunk vagyunk. Aki odafigyel másokra, aki tesz a közösségért, aki nem csak panaszkodik, hanem cselekszik, már tett valamit az összetartozásért.

Zárszó – átok helyett küldetés

A „Turáni átok” nem több, mint egy történet. Ha tovább ismétljük, bénító erővé válik. De dönthetünk úgy is, hogy új történetet írunk magunknak: nem az átok, hanem a küldetés történetét.

Nem vagyunk elátkozva. Csak feladatunk van egymással. És ez a feladat nem büntetés, hanem lehetőség: hogy a múlt megosztottságából tanulva a jövőt közösen, egymásra figyelve építsük.

A kérdés nem az, hogy átok alatt élünk-e, hanem az, hogy lesz-e bátorságunk **széttörni a megosztottság láncait**, és a közös jövőt választani.

Szerző: Ai és Alexiel